

Anita D'Orazio berättar för Jan Sjöberg på Lidingösidan 22 november 2016

Efter 40 år och 500 program tar Bokcaféets Vänner farväl på måndag

KULTURFÖRENINGEN LÄGGS NED. Det började 1977 i en källarlokal under dåvarande Konsum på Stockholmsvägen, då med namnet Bokcaféet Röda Kilen. 1993 bildades Kulturföreningen Nya Bokcaféet när man flyttade till Drottningvägen och 2005, när det huset revs, ombildades verksamheten till Kulturföreningen Bokcaféets Vänner. Under sammanlagt 40 år har eldsjälarna i föreningen ordnat cirka 500 program med kända författare och kulturpersonligheter. Men nu läggs föreningen ned och allt avslutas med en stor soaré i Ansgarskyrkan måndag den 28 november.

Anita D'Orazio (t.v) och Lissela Jonsson, som varit sekreterare i föreningen sedan 1983 tittar i gamla pärmar och hittar massor med arrangemang att minnas.

"Alla" författare och föredragshållare har någon gång varit gäster i Bokcaféets program. Under åren har sammankomsterna alltid lockat med affischnamn som dragit en stor och intresserad publik. Många kanske skulle säga att de som talat ofta haft en vänsterinriktning, men det kan inte Anita D'Orazio, som varit programansvarig under alla år, hålla med om:

- Vi har alltid arbetat över alla partigränser när det gäller kultur. Jag tycker inte man kan partistämpla evenemang.

- **När vi** startade 1977 fanns det inga andra kulturevenemang på Lidingö än av de som gjordes av stadshuset och biblioteket. Jag hade tidigare gjort galor för att samla pengar till latinamerikanska flyktingar. Då var vi i Gångsätra skolas aula. Och där spelade Teater Narren pjäser av Dario Fo som Carlo Barsotti översatt. Då kom jag i kontakt med några andra som hade tankar om hur man borde gå vidare när det gällde kulturprogram.

- **Det var** Bengt Olvång, journalist och konstkritiker på Aftonbladet och Christer Themptander, konstnär och tecknare och jag som sa att det borde finnas en lokal på Lidingö där man kan arrangera intressanta föredrag, ha utställningar och samla folk. Och plötsligt fanns en lokal ledig i en källare under Konsum på Stockholmsvägen. 1976 dog en VPK-are som testamenterat 30 000 kronor som skulle användas för att öppna ett brett bokcafé med musik, debatter och böcker till Lidingöborna. Det var vår grundplåt.

- **Vi fick** hyra lokalen i VPK:s namn, men blev illa betraktade av Lidingö kommun som då var starkt moderat. De första åren kom vi inte ens med i kommunens kulturkalender. Och då

bråkade vi med kommunen om detta. Hasse Alfredson kom till vår hjälp genom att i radion säga att det var upprörande att en kulturförening inte kunde komma in i Lidingös kulturkalender. Vi fick inte heller sätta upp affischer i stadshuset. Så smått var det. "Det är rena ankdammen på Lidingö" sa Hasse Alfredson. Men sen lärde de sig att vi gjorde breda program och sedan många år har vi ett bra samarbete med staden, säger Anita D'Orazio. När VPK inte länge hade råd att stå för lokalen 1983 bildade vi en egen förening, Nya Bokcaféet, som fick ta över hyreskontraktet.

Affischer från arrangemang under åren.

- Under de första tio åren hade vi ett program i veckan, så det var många som kom till oss och pratade och höll föredrag.

I samband med att Lidingö centrum skulle byggas fick Röda Kilen flytta ifrån lokalen 1991, som sedan revs. Under cirka 1,5 år höll föreningen till i Betsy Sandbergs gamla lokaler i ett hus på nuvarande Lejonvägen, bredvid Lidingö museum. Där fanns öppen spis, men bara plats för 30 personer. 1993 flyttade föreningen in i en fastighet på Drottningvägen, mitt emot OK-macken. 2005 revs det huset och då var det dags för den husvilla föreningen att döpa om sig till Kulturföreningen Bokcaféets Vänner. Under de senaste tio åren har man haft sina sammankomster på biblioteket och, på senare år, i Ansgarskyrkan.

- **Jag har** alltid haft lätt att få tag på människor som kunde vara huvudperson på våra möten. Men det är ju upptagna personer så det har varit ett pussel att få hit dem. Jag kommer ihåg när Kristina Lugn var här, det var på Drottningvägen. När hon kom var det fullpackat i rummet som, med skohorn, kunde rymma 50 personer. Plötsligt sa hon, när vi var i det kombinerade köket och artistlogen, att hon var så nervös och att "jag klarar inte detta". "Du", sa jag "rummet är fullt med folk så i så fall får du gå in och säga till alla att du inte känner dig så bra". Kristina Lugn gick in i rummet och höll sen på att aldrig sluta tala, för väl inne slappnade hon av totalt. Hon kastade med sitt stora rufsiga hår så det höll på att fatta eld när hon var nära några av de stora kandelabrar vi hade där.

- **Vi har** naturligtvis samlat ihop allt material och alla programblad som vi skrivit under åren. Nu kommer vi att försöka få lite ordning på allt innan vi kanske överlämnar det till Lidingös stadsarkiv.

Nämn några som varit gäster under de 40 åren.

- Tage Danielsson, Hasse Alfredson, Sara Lidman, Kerstin Thorvall, Povel Ramel, Pierre Schori, Britt Edwall, Jan Hammarlund, Rudolf Meidner, Agneta Plejel, Ulrika Knutson, Helena Henschen, Marie Bergman, Marie Selander, Birgitta Ulfsson, Margaretha Byström, Suzanne Osten, Ewa Fröling, Bim Clinell, Gunilla Pontén och så naturligtvis Dario Fo som kom 1997, någon månad innan han blev tilldelad Nobelpriset i litteratur plus många, många andra. Och den 28 november kommer många av dem som tidigare under åren varit artister hos Bokcaféet att uppträda, säger Anita D'Orazio.

Anm. Under de första tio åren hade man fyra program i månaden, under de följande 30 åren fyra program per termin.